

Vedlegg KU- Gullknapp

Notat – Kulturminner, - miljø og -landskap

Temaet er undersøkt etter kjente og registrerte kulturminner. Det er foretatt befarings.

Alternativ 1

1a) «Fagerlia», sefrak 0919-112-030- Froland kommune, gnr. 2, bnr. 34 , oppført ca. 1880. Det er gitt muntlig informasjon i nærområdet om at bygningen er fraflyttet og i dårlig forfatning.

Bilde fra sefrakregistreringen som ble foretatt i 1987

Alternativet ligger så nært at bygningen sannsynligvis må rives. Alternativet får dermed alvorlige konsekvenser for dette kulturminne.

Alternativ 2

2a) «Holmyr» Midt mellom alternativ 1 og 2 ligger en registrering av kulturminne. Dette er et løsfunn som kom for dagen i slutten av 1960-tallet, et bryne med bruksspor på flere sider. Løsfunnet er fjernet fra stedet, og alternativet får dermed ikke konsekvenser for dette kulturminnet.

2b) «Øvre Skinnaren», sefrak 0919-0113-005- Froland kommune- gnr. 16, bnr. 9. I følge sefrakregistreringen er bygningen oppført i 1838. Ligger rett sør for trase, alternativ 2.

Kulturminne er oppført før 1850, og tilsynelatende i god forfatning. Bevaring kan kombineres med alternativ 2. Alternativet får heller ikke konsekvenser for noe tydelig kulturlandskap.

Øvre Skinnaren, rød bygning på bilde skal være oppført i 1838. Foto: AK

Alternativ 3:

3a) «Steene» sefrak 0906-4006-007-008-009, gnr. 443, bnr. 23,

Småbruk, bare våningshuset står, og er i bruk som fritidsbolig- bygd mellom 1850 og 1875. Dette ligger svært nær traseen.

Utsnitt av sefrak-registreringen fra 1993

Som følge av alternativ 3 må bygningen høyst sannsynlig fjernes eller traseen legges lenger øst. Alternativ 3 får alvorlige konsekvenser for kulturminnet.

3b) se 4f

Alternativ 3 gir alvorlige konsekvenser for noen enkelt kulturminner og større sammenhengende kulturlandskap og - miljøer.

Helhetsbildet langs de gamle veiene vil bli sterkt påvirket. Et av kulturminnene (3a) ligger så nær traseen at det er fare for at det må rives.

Alternativ 4:

4 a) «Øvre Myra» gnr. 37, bnr.3, sefraknr. 0906-1102-048 Våningshus bygd 1840

Eksisterende vei går rett forbi anlegget. Traseen følger veien forbi Øvre Myra, men svinger østover rett nord for anlegget.

Alternativ 4 får ikke konsekvenser for dette kulturminnet.

4 b) «Spirene», sefrak 0906-1102-013 og 014, gnr. 56, bnr. 12

Våningshus og låve, bygd 1876. Foto AK.

Alternativ 4 ligger i lia bak gården, og vil gi konsekvenser for inntrykket av kulturmiljøet og helheten i kulturlandskapet.

4 c) «Blågestad», sefrak 0906-1102-045, gnr. 56, bnr. 3. Våningshus bygd 1860

«Blågestad», med kulturlandskapet ned mot Blågestadvannet. Foto AK.

Alternativ 4 vil gå tvers over disse jordene, og vil gi alvorlige konsekvenser for opplevelsen av kulturmiljøet.

4d) «Stupind», gnr. 56, bnr. 1, våningshus og potetkjeller, bygd 1860

«Stupind». Foto AK.

Alternativ 4 ligger oppe i lia mot høyre i bildet, og vil gi middels konsekvenser for inntrykket av anlegget.

4 e) «Eigestø», sefrak: 0906-1102-049-052, gnr. 33, bnr. 16

Våningshus, stabbur, bryggerhus, vedbu, bygd slutten av 1700-tallet. Intakt anlegg som ligger i velholdt kulturlandskap ned mot Blågestadvannet

«Eigestø» med flott kulturlandskap ned mot Blågestadvannet. Foto AK.

Alternativ 4 ligger nord for anlegget, oppe i lia, men et veianlegg vil få konsekvenser for inntrykket av gården i kulturlandskapet ned mot vannet.

4 f) og 3 b)

Tveiten, med stem, sagbruk og våningshus

«Tveiten», sefrak 0906-1102-021, gnr. 33, bnr.1.

Våningshuset på Tveiten er bygd i 1734 ifølge sefraksskjemaet.

Stem til Tveide sav og tuft etter sagbruk, registrert i «kulturminnesøk» som industrielt kulturminne fra 1800-1900. Dette er kulturminner som viser bruken av elva i sammenheng med gården, og forteller om næringsgrunnlag.

Stemmen ved Tveiten. Foto AK.

Den gamle veien til Tveite ser ut for å bli krysset av alternativ 4, og den er også en del av kulturmiljøet her.

Tveiten, sett fra veien som vil bli krysset av alternativ 4. Foto AK.

Omtrent her vil alternativ 4 krysse veien. Foto AK.

Alternativ 4 vil gi store konsekvenser for kulturlandskapet på Tveiten. Foto AK.

Alternativ 4 gir alvorlige konsekvenser for flere kulturminner og kulturmiljø og - landskap. Helhetsbildet langs de gamle veiene vil bli sterkt påvirket. Flere komplette gårdsanlegg (Tveiten og Eigestø) som ligger som del av kulturlandskap vil bli berørt.

Konsekvenser for kulturminner, - miljø og landskap

Alternativ 1 og 2 vurderes til å gi lite konsekvenser for kjente og registrerte kulturminner- eller landskap.

Alternativ 3 vurderes til å gi alvorlige konsekvenser for kulturmiljøet og kulturlandskapet ved Tveiten. Sammenhengen mellom kulturlandskapet og gården vil ikke lenger være intakt.

Alternativ 3 anbefales ikke. Dersom alternativet velges bør veien flyttes lenger vest forbi Tveiten, unna jordene.

Alternativ 4 vurderes til å gi svært alvorlige konsekvenser for kulturmiljøet og -landskapet langs hele strekningen. Et sammenhengende landskap med store og mindre bruk i et åpent kulturlandskap i forbindelse med naturgitte forhold, elva og vann vil bli avskåret fysisk og visuelt.

Med tanke på kulturminneverdiene langs strekningen bør alternativ 4 unngås.